

Top 50 gyerekkönyv 2017.

20 szakmai szervezet ajánlásával a Csodaceruza, az Egyszervolt és a Gyermekkönyvszerzők és Illusztrátorok Egyesülete ajánlólistát tett közzé, amely listán az elmúlt 10 év 50 legjobb könyve található. A listán magyar szerzők művei szerepelnek.

A lista itt olvasható!

1. Friss tinta!, szerk. Banyó Péter és tsai

A kortárs magyar (gyerek)költészet legszínvonalasabb antológiája a Friss tinta! A könyv szerzői a mai magyar irodalom elismert költői: Borbély Szilárdtól Kukorelly Endrén és Lackfi Jánoson át Tóth Krisztináig, akik a gyermekműfajban épp olyan maradandót alkottak, mint nagy elődeik. Sokszínű válogatás: Kukorelly tört nyelvű „svédversei”, Kiss Ottó a gyermekmagány mélyére hatoló mondatai és Kovács András Ferenc Weöres rím- és dallamvilágát, a hétköznapi gyerekvilágot és a gyerekek mágikus világképét szintetizáló versei, Varró Dániel felülmúlhatatlan szösszenetei állnak egymás mellett, melyeket Takács Mari mély és humoros illusztrációi kísérnek. Minden óvoda és minél több gyerek polcán ott a helye. (Csimota, Pagony)

2. Varró Dániel: Túl a Maszat-hegyen

Varró Dániel gyerekeposszal tört be a gyerekköltészetbe. A Maszat-hegy fordultatos története, szimpatikus főhőse, a gyerekvilág kellékei és rengeteg nyelvi humor, szikrázó, könnyed rím- és ritmustechnika magával ragadja az olvasót. A számtalan magas irodalmi reminiszencia a felnőtt olvasónak örömteli ráismerés, a gyerekeknek jó mulatság. Muhi Andris egy kisiskolás minden hősiességével felvértezve elindul, hogy legjobb barátnőjét kiszabadítsa elrablói karmaiból, hogy aztán számtalan furcsa alak segítségével egy többszörös csavar után kiderüljön, hogy ki a jó és ki a rossz, aki persze a végső csatában legyőzetik, és mindenki megtalálja a maga helyét, ahol boldogan él... (Magvető)

3. Kiss Ottó: Csillagszedő Márió

Márió, a szomszéd srác, Kiss Ottó gyermekhangra írt verseinek egyik szereplője, a másik egy lány, akinek szülei válófélben vannak, apja elment, helyette Márióval és Terrivel, egy kiskutyával kell beérnie. Márió, mint minden férfi, a csillagokat ígéri szíve hölgyének. Így lesz belőle csillagszedő Márió, aki bölcsességével, szeretetével képes betölteni az apa eltűnésével keletkezett űrt. Családi dráma apró, lírai mozaikokból összerakva, gyermekhangra írt bölcsességek az emberi kapcsolatokról és a világról, amely egyik napról a másikra megszűnik biztonságos lenni. Ezt a szorongató érzést pontosan tükrözik Paulovkin Boglárka fekete-fehér képei is. (Móra)

4. Berg Judit: Rumini

Kalandregény, tengerészregény, egérregény. Ez mind a Rumini. A kalandvágyó, inkább vakmerő, mint bátor egér, Rumini tengerre száll, hogy rászolgáljon kapitányra, Bojtos Benedek bizalmára. S bár nyughatatlan vére többször bajba sodorja, leleményessége és vakmerősége – s ha már ez sem, akkor egy kis varázslat – mindig kihúzza őt és a legénységet a csávából. Kincskeresés, kalóztámadás, harc a sárkánnyal, hogy csak néhányat soroljunk az izgalmas kalandok sorából. A könyvet csak elkezdni kell, utána minden megy magától... (Pagony)

5. Darvasi László: Trapiti

A Trapiti világlátása és figurái erősen kötődnek Lázár Ervin regényalakjaihoz, egy-egy furcsaság emeli ki a sokaságból őket. Problémáik közös erőfeszítéssel megoldódnak, kivéve az egy Trapitit: ki is ő valójában? Benne a személyes múlt és a városka történelme összefonódik, ez utóbbi megismerése és a Mindent Felejtő Mese legyőzése segíti célhoz. Izgalmas és humoros epizódok, szimpatikus szereplők sorjáznak, miközben a szövevényes elbeszélő technika figyelmes olvasásra és elvontabb értelmezésre csábítja az olvasót. (Magvető)

6. Kovács András Ferenc: Hajnali csillag peremén

A kötet Kovács András Ferenc nagyszerű gyerekverseinek bő válogatását adja. KAF boldogan bújjik a gyerekversnyelvbe és -alakokba, hol Nekereshorság királya, hol szomorú bohóc. A weöresi és Szilágyi Domokos-i hagyományt követve mindig

keveri a nyelvi humort a beszélő világba vetettségének szomorúságával vagy derűjével. Az álarcok a játék komolyságáról szólnak, önmagunkra ismerhetünk a szövegekben, megélve a katarzist. (Magvető)

7. Bagossy László: A sötétben látó tündér

Kettős tündérmese Bagossy László története: egyfelől reflektál a tündérmesei hagyományra, amikor áttemeli a klasszikus formát modern meséjébe, másfelől egy tündér meséli el igazi tündérré válásának történetét. A kétszereplős mesemondás Lázár Ervin-i formáját követi a történetmesélés: tündérgyermek és tündéranya közösen alakítják a történetet, amelynek tétje, sikerül-e a legkisebb, leggyámoltalanabb tündérnek is nevet találnia, ezzel teljes jogú tündérré válnia. Takács Mari gyönyörű, színes képei a legkisebb tündér perspektívájából mutatják be ezt a rengeteg veszélyt rejtő mesevilágot. (Pagony)

8. Békés Pál: A Bölcs Hiánypótló

Mintha Frank Baum Óz-történetét mesélné újra a szerző, a hősök itt is azért indulnak útnak, hogy pótolassák hiányosságaikat. Venyige II (aki rém létére nemcsak pici, de csupasz is), a Pontos Idő (aki időérzékét veszítette el) és a Lyuk (aki megunta, hogy mindenhol betömik) persze nem juthat egyszerűen a Bölcs Hiánypótló elé. De vajon, ha átküzdik magukat a gonosz bödönökön (van bajuk nekik is, húsz helyett csak tizenkilencen vannak), minden megoldódik? És egyáltalán mi a megoldás? Lehet, hogy ezúttal sem a hiánypótlás? (Móra)

9. Boldizsár Ildikó: Királylány születik

Boldizsár Ildikó misztikus szépségű mesét írt a női (lelki) szépség sokféleségéről, Szegedi Katalin sodró lendületű, mégis légies képekké formálta a mesét.

Mindenegyik égi királylány egy-egy áldással ajándékozta meg az újszülött kislányt, aki – innen a mese címe is – maga is királylány. Égi testvérei kellemmel és bájjal, nevetéssel és egészséggel áldják meg a gyermeket. Boldizsár Ildikó meséjében a népmese optimista világképére ismerünk, s bár a történetmesélés nem követi a hagyományos népmesei formát, mégis legalább annyi lelki ajándékkal bocsát útra – az Életbe. (Naphegy)

10. Kukorelly Endre: Samunadrág

Kukorelly kötetének alulstilizált darabjai egy hat és háromnegyed éves kislány nézőpontjából szólnak az őt közvetlenül körülvevő világról. Nem a gyermeki bölcsesség erejével világítja be az általunk fentről látott világot, hanem azzal, hogy darabokra töri a nyelvet, felnőtt szavakra, modorosságokra, gyerek-elszólásokra, ténymegállapításokra, a gyerek értetlenségét kifejező nyelvi botladozásokra, ezeket az összekevert darabokat rakja ki versmozaikká, hogy a gyermeki világtapasztalat mulatságos és komoly esendőségét megmutassa. Tettamanti Béla különös rajzai híven követik a versek elrajzolt világát. (Kalligram)

11. Tóth Krisztina: A londoni mackók

A Marci-versekben testközelből veszünk részt a gyerekes mindennapokban: az öltözés, vonatozás, mosogatás verseivel mi is segíthetjük, érdekessé tehetjük ezeket a gyerekek számára unalmas kötelezettségeket. Az altatóversek pedig képekben és hasonlatokban gazdag ringatók, amelyekben az álom és valóság összemosódik, árnyjátékszerű, égi vagy vízen ringó világba emelik az elalvó gyereket. Maga a címadó vers a gyerek és az (egyedülálló) anya rímes-ritmikus önfeledten boldog együttléte, épp oly nehezen és könnyen elérhető, amilyen mives és könnyed ez a vers is. Mindegyik kötetet más kortárs alkotó illusztrálta, egyik jobb, mint a másik! (Csimota)

12. Boldizsár Ildikó: Boszorkányos mesék

Boldizsár Ildikó és Szegedi Katalin mesebeli páros, mindketten ismerik a királylányok és a boszorkányok lelkületét! Amáliát, a szomorú és jóságos boszorkát mélyen a szívünkbe zárhatjuk megannyi jó cselekedete után. Különleges élmény és mesteri mesésűrítmény a Boszorkányos mesék, mert olyan lelkierővel tölti fel az olvasókat, amelyre csak a kivételesen nagy művek képesek! És ez bizony közéjük tartozik! (Móra)

13. Scheer Katalin: Nefelé

Azt a hatévest, aki elveszítette a kedvét, és sehol nem találja, lehetne egyszerűen undok gyereknek is nevezni, de Scheer Katalin felnyitja a szemünket, és megtudhatjuk, hogy Boldizsár depresszióssá vált! Ez a betegség nem csupán a

felnőttek közül szedi áldozatait, hanem a gyermekek körében is tarol!

Fantasztkusan okos, szép és bölcs mese született, amelyből minden didaxis nélkül kiderül, hogy a szeretet csak akkor hathatós segítség, ha figyelemmel és türelemmel párosul. Boldizsár cseréptündére, Nefelé, segít utat találni a mélységes mélybe, ahol a megoldás is lakozik. És ezt már a hatévesek is tudják! Valószínűleg

Csíkszentmihályi Berta is bejárta ezt az utat. Legalábbis a rajzai erről tanúskodnak.

(Noran)

14. Péterfy Gergely: Misikönyv

A tíz év körüliek énkereső útjához írt nélkülözhetetlen könyvet Péterfy Gergely.

Fantasztkus események történnek a Gutenberg téren: Misi találkozik például a

Nagy Mihasznával, megküzd a martalócokkal, és végül eljut az álombéli

Aranynyárrétre. A könyv 2005-ben a NKÖM Anyanyelvi pályázatának első díját

kapta, és ez nem véletlen, mert olyan izgalmas és gyönyörűséges nyelvezetet

használ, amely minden olvasóhoz utat talál. Szenteczki Csaba illusztrációi felidéznek

azt a különleges firkavilágot, amely a kiskamaszok sajátja. Igazi nagyfiúkönyv!

(Kalligram)

15. Szijj Ferenc: Szuromberek királyfi

Sziromka Máriát elrabolták. Királylányokkal persze gyakorta megesik ez, s ezúttal is akad hős – Szuromberek királyfi –, aki elindul megmenteni szerelmét. De ahogy az

ellenfelek, úgy a segítők sem szokványosak. Első Vagy Másnéven Szörnyű Gáspár

és hű csatlósa, a Mókusfarkas minden hájjal megkent gazemberek. A

demokráciának vége, de a jó oldalon is egyre többen veszik fel a harcot az ellennel.

A futórajongó királyfinak és társainak, Káposzta Benőnek, Prozeneknek, a vén

ágseprűnek és Eisenhuber Dávidnak, a kertkapunak akad még segítsége, a küldetés

így nem reménytelen. (Jelenkor)

16. Kántor Péter: Kétszáz lépcső föl és le

Kántor Péter versgyűjteménye érdekes keveréke a nagyvárosi élményvilágnak és a

népköltészet hagyományos formáinak. A költő a tradícióból kiindulva teremtette

meg saját versuniverzumát, amelynek eredménye: urbanizált népdalok, amelyek

nemcsak mondogathatók, énekelhető is egyik-másik. Igen gyakran felnőtt érzések

és gondolatok fogalmazódnak meg ezekben a versekben, ugyanakkor a gyermek is magáénak érzi ugyanazt a verset, rezonálhat rá, Szalma Edit könnyed, játékos rajzai segítenek ebben a gyermekeknek. (Móra)

17. Böszörményi Gyula: Gergő és az álomfogók

A Harry Potter-hullám farvizén induló, ugyanakkor sajátosan magyar(os) környezetben játszódó regényfolyam Böszörményi Gyula Gergő-sorozata. A történet hősei, Gergő és Zsófi egy napon ráébrednek, hogy átlagosnak hitt életük egyáltalán nem hétköznapi, képesek kilépni tizenéves létük megszokott keretei közül, hogy egy izgalmas párhuzamos világba kerülve sámánerejük és táltos állataik segítségével lidércekkal, boszorkányokkal csatázzanak. Az olvasó miközben izgalmas kalandokra kíséri a hősöket, az ősmagyar mitológia elmeivel is megismerkedik. (Magyar Könyvklub)

18. Kiss Ottó: Emese almája

A Csillagszedő Márió gyermekhangján szólnak meg az Emese almájának versei is, amelyekhez Baranyai András sok humorral és gyermeki naivitással átítatott képeket álmódott. A verseskötet címe kezdetben Szép Szó Tár volt, s valóban szép szavak és gondolatok sorjáznak egymás után kíméletlen őszinteséggel és finom humorral – a felnőttek álságos világa éppúgy lelepleződik, mint egy Janikovszky-könyvben; mindenek felett álló erény a szeretet, a megértés; a versekben megszólaló gyermekhang számára az élet egy nagy játszótér, ahol legalább olyan jó adni, mint kapni.

19. Lackfi János –Vörös István: Apám kakasa

Költői versengés vagy csak könnyed játék a klasszikusokkal? A klasszikus magyar gyermekvers legjava mellé saját átíratait is megjelentette Lackfi János és Vörös István. Így a mai gyermekek sokkal könnyebben viszonyba kerülnek a klasszikusok verseivel! Érdemes kézbe vennie ezt a könyvet kezdő költőknek (ötletet meríthetnek), gyakorló szülőnek (az ismert versek kettős tükörben új megvilágításba kerülnek) és természetesen a gyerekeknek. Molnár Jacqueline csodálatos illusztrációi segítenek eljutni a versek mélyére. (Noran)

20. Nógrádi Gábor: PetePite

Ki ne álmódzott volna gyerekkorában arról, hogy a felnőtteket megillető jogokkal, lehetőségekkel éljen. De az apukák és anyukák többsége is szívesen „elcserélné” az életét – legalább néhány napra – csemetéjével. A tizenegy és fél éves Pete Péter és édesapja, dr. Pete Ádám egy ilyen igazi testcsere áldozata lesz, s hamar kiderül, hogy egyiknek sem könnyű érvényesülni a furcsa szerepben. Az iskolai felelés a doktort, a randevún való helytállás, a fiút hozza nehéz helyzetbe. És ezek még nem a legkellemetlenebb „próbatételek”! Valahogy vissza kellene cserélni a testeket... (Presskontakt)

21. Czigány Zoltán: Csoda és Kósza

Csoda és Kósza hétköznapi lovaknak tűnnek, ahogy békésen legelésznek gödöllői istállójuk előtt, de hamar kiderül, hogy bizony, nem azok. Minden jóindulatuk és igyekezetük ellenére rendszeresen galibát okoznak. Bárhol is tűnjenek föl – egy pizzériában, a múzeumban vagy épp a Marson –, ott véget ér a normális élet. S ha úgy tűnik, mindenhol megfordultak már, egy varázsló segítségével időutazásra indulnak, s a messzi múltban mindenféle dinoszaurusszal kerülnek kapcsolatba. A kalandok persze jól végződnek, bármerre kószál a két ló. Baranyai András lókarakterei erőteljesen fokozzák a vidámságot! (Pagony)

22. Parti Nagy Lajos: A pecsenyehattyú és más mesék

Hasjelti azt tanácsolta, ne parafából készítsék az istenek a tutajt, hanem mahometből. Azok szekerce híján odakommendérozták a forgószelet, s míg kivájintották a fát, elszíttak egy szivart a feneketlen korcából. Így mentek le a hömpelgő folyón. De ez még semmi, ennél is cifrább Abu Navvásztörténete (akinek régi, faszenes tévéje volt, nem plazma), vagy épp a hányaveti teknőcé, aki amúgy gyönyörűen furulyázott. E különös hangulatú meséskönyvnek akkor sem biztos, hogy minden szavát értjük, ha elolvassuk, de ez nem is olyan nagy baj! Nemzetközi kalandok magyarul „ízestve”. Banga Ferenc különös figurái kelnek életre a papíron. (Magvető)

23. Nádori Lídia: Sárkány a lépcsőházban

Jancsi négyéves kisfiú, szülei elváltak, édesanyjával él, legtöbbször azonban egyedül

játszik a képzelete teremtette világban. Néha meglátogatja nagyszüleit vidéken, ekkor kinyílik a világ, új szereplők, új hangulatok vegyülnek az amúgy szomorkás történetbe. A látszólag hétköznapi történetek egy az élet nehézségeit megtapasztaló gyermek gondolatainak lenyomatai, a ki nem mondott szavak mögött megjelenő mélyebb tartalmak a gyermeki lélek mélységének ismeretéről árulkodnak. Kun Fruzsina különös perspektívájú képei a gyermek kiszolgáltatottságát, anya és fiú egymásra utaltságát, de végső soron mégiscsak a boldogságot érzékeltetik. (Naphegy)

24. Lackfi János: Kövér Lajos színre lép

A „Kövér Lajos” igazi gyerek-kalandregény. Hőse egy hatalmas ember, aki olyan kövér és olyan magányos, hogy egy egész utcában egyedül lakik, és még boltba sem tud lemenni. Szerencsére segít rajta Sovány Laci, aki a sok cipekedéstől megerősödik és megtalálhatja igazi hivatását, súlyemelő lesz. Így segít ebben a könyvben egyik furcsa, a társadalom peremén élő ember a másikon. A háttérben pedig a külvárosi kisvilág, reklámlakátokkal és bezárt jéggyárral. Csutak és Lázár Ervin vidékéről ered a szöveg, no meg Lackfi János élvezetes, magával ragadó mesélőkedvéből, fordulatos, pontos dramaturgiájából, nyelvi játékaiból, és a világ szépséges apróságait láttató derűjéből. Molnár Jacqueline figurái csak tovább fokozzák a humor forrását! (General Press)

25. Tóth Kriszta: Állatságok

Tóth Krisztina az Állatságokhoz a világ legkülönlegesebb, legviccesebb, legnehezebben kimondható nevű állatait gyűjtötte egybe, hogy sorsukat megverselve személyes ismerőseinkké tegye őket. Könnyű dolga volt Ezopusnak, amikor az oroszlán vagy a róka jellemét kellett definiálnia, de mit kezdjen szegény Tóth Krisztina egy vombattal, akinek külsején kevés dolog ronthat, vagy az elképesztő fosszával, hogy a nagy maráról ne is beszéljünk. Költőnk a maga vállalta feladatot derekasan-humorosan megoldotta, az állatok egyéniségekké váltak, s hogy ez így lett, abban nem kis része van Baranyai András illusztrációinak. (Magvető)

26. Finy Petra: A tesó-ügy

A tesó-ügy célzottan dolgozza fel a nagytestvér traumáját és kérdéseit a kistestvér

érkezése kapcsán. A szöveget, Emma – egy óvadás – mondja el, és kitér a téma minden problémás részletére. A könyv a konfliktusokat nyelvi és szituációs humorral oldja fel: hol Emma egy-egy távoli dolgokat összerántó hasonlatával, elszólásával, hol az ismerős helyzetek enyhe abszurdításának kiemelésével. Az egyszerű, jól követhető rajzok ugyanezzel az abszurdba hajló humorral dolgoznak, amikor nagyon pontosan leképezik és megjelenítik a szövegben leírtakat. (Pagony)

27. Egyszervolt... Csányi Dóra és tsai

A könyv első felében klasszikus meséket olvashatunk, Esze Dóra és Dragomán György értő átdolgozásában. A második felében viszont valódi friss mesecseméget nyújt Bódis Kriszta, Lázár Ervin, Schein Gábor, Márton László vagy éppen Garaczi László szövege. A kötetzáró Csodapipa igazi átlénygülő mese, amelyben Jónás Tamás mesterien ötvözi a cigány mesehagyományt és a mai kor kihívásait a gyermekek számára is élvezhető módon. A kortárs illusztrátorok is kitétek magukért, Takács Mari és társai a nemzetközi szintéren is bizvást helytállnak ezekkel a munkákkal. (Csimota–Egyszervolt)

28. Szijj Ferenc: Zöldség Anna és a beszélő póniló

Zöldség Anna királykisasszony egy okos és bátor óvadás kislány, akire vigyázó szülői tekintetek figyelnek uralkodása közben. Mindig eszébe jut valami, amivel felrázza őket: hol egy beszélő pónilovat szeretne, aki aztán minden helyzetben hű és bölcs segítőnek bizonyul, hol nem hagyja annyiban, hogy a pletyka és a pánik rémisztő patkányt csináljon egy békés görényből, hol pedig egyszerűen sütné egy jó kis süteményt, közben írna egy-két verset, rajzolna egy kicsit. A hétköznapiakat mesékkel átszövő gyermeki látásmódot ismerő, vágyakból és valóságból gyúrt játékos és izgalmas szöveget Ménes Ágnes rajzai színesítik. (Pagony)

29. Lackfi János: A részeg elefánt

A világ megváltozott, hát a költők sem tétlenkedhetnek, ülhetnek a babérjaikon. Lackfi János e kötete egészen új témákkal gazdagította a magyar gyermekirodalmat. Az Ekcémafenyegető vagy a Sugárfertőzés mellett persze hagyományosabb témák is szóba kerülnek (Postások ideje), de nem a szokványos hangnemben: „Ily fontos

ember nincs más! / Ki a király? A postás!” A részeg elefántban jelent meg először a hamar legendássá vált Petőfi-parafrázis, az Apám kakasa is. (Móra)

30. Szabó T. Anna, Tóth Krisztina, Varró Dániel: Kerge ABC

A verses ábécéskönyv sokféle lehet, a klasszikusok közül Móra Ferenc Zengő ABC-je több generációnak is kedvelt olvasmánya volt. Szabó T. Anna, Tóth Krisztina és Varró Dániel maguk is felosztották a magyar ABC betűit, mindegyikhez hozzárendeltek egy állatot, majd bemutatkozó verseket fabrikáltak e képzeletbeli állatkert lakóinak. A versek olyan jól sikerültek, hogy néhány olvasás után feledhetetlen emlékekké válnak. A „betűhívó képek” a kortárs illusztrátorok munkái mellett (Paulovkin Boglárka szerkesztésében) fényképek, agyagszobrok, montázsok szerepelnek – fergeteges forgatag, épp, mint egy állatkertben. (Csimota–Magvető)

31. Berg Judit: Micsoda idő

A Panka és Csiribí sorozat első kötetéből megtudhatjuk, hogy a tündérlányka hogyan küzd meg minden nehéz helyzettel, amely a tögyfa-házikó környékén történik. Csiribí, a tündérfiú is hathatós segítséget nyújt ebben számára. Nem csupán a nehézségek legyőzését tanulhatjuk meg a könyvből, de a természettel is igen közeli kapcsolatba kerülhetünk. Nagyon szép meséket olvashatunk a barátságáról anélkül, hogy didaktikussá válna a szöveg. Pásztohy Panka rajzai színesítik, varázsolják lehetetlenné ezt a könyvet. (Pagony)

32. Lackfi János: A buta felnőtt

A szerző költő és apuka. Pontosabban apuka-költő. Az ebből fakadó élmények („Fiam kapott egy lézerlámpát”, „Simon a Tenkes kapitánya, én a Buga Jakob”, „Fiam csupa érdekeset kérdezget tőlem” stb.) mellett minden/bármi témája lehet Lackfi verseinek. Négysorosokban, hatsorosokban, nyolcsorosokban mesél a radiátorról, a halakról vagy épp a szőlőszem mosolyáról. Kalmár István színes, mozgalmas rajzai díszítik a kötetet. (Móra)

33. Lázár Ervin: Az aranyifjítószóló madár

Lázár Ervin egyik utolsó mesegyűjteménye nem saját mesés történeteiből áll össze, hanem a neves cigány mesemondó, Ámi Lajos kétkötetnyi, összegyűjtött meséiből

egy rövid válogatás a jól ismert Réber László-illusztrációkkal. Ámi Lajos és Lázár Ervin mesélésében közös, hogy mindketten a hagyományos tündérmesei alapokat használják, hogy erre az alapra építkezve olyan mesestruktúrát hozzanak létre, amely mesterien ötvözi a hagyományos és a modern elemeket. Ámi Lajos meséiben a király telefonál, újságot olvas, a furfangos cigányember igazságra, boldogulásra vágyik... (Osiris)

34. Kiss Ottó: Szerintem mindenki maradjon otthon vasárnap délután

Hálló István (a barátainak csak Hálló Istvá) valószínűleg ismerősnek tűnik a felnőttek számára. Sörhasa, pörköltfoltos, lyukacsos atlétája a 70-80-as évek egynémely lakótelepi apukáját juttatja eszünkbe. Egy vasárnap délután István tubusos fafogóért ment a fürdőbe, de sajnos elfogyott a tubusos fafogó. S amíg próbálkozott a tubusból még egy kis fafogót kinyomni, egyszer csak a levegőbe emelkedett. Azóta vasárnap délutánonként odaszól feleségének, Borbola Erzsinek „hogy „te, Erzsi, repülök egy kört, hátha kapok tubusos fafogót a Non Stop boltban”. Baranyai András baravúros figurái is ott röpködnek a fejünkben! (Csodaceruza)

35. Kárpáti Tibor: Csokolom pókmajom

A magyar nyelv sokszínűségének egyik fokmérője lehet, hogy hányféleképpen fejezi ki a köszönést. Kárpáti Tibor az üdvözlések gazdag tárházából gyűjtött össze két tucatot, állati szituációba helyezte („szevasz kuvasz”; „szasz sas”; „csokolom pókmajom” stb.) s háromféle illusztrációs stílusban jelenítette meg ezeket – mindezzel olyan különleges hatású képeskönyvet sikerült alkotnia, amelyet csak imádni vagy gyűlölni lehet. A minimalista képi világ és a nyelvi humor összjátékaként létrejött műregek igényes tankönyv a beszélni-köszönni tanuló gyermekek számára. (Csodaceruza)

36. Kiss Ottó: A nagypapa távcsöve

A nagypapa távcsöve egy kapcsolat története. A vendégségbe érkezett nagyszülőkhöz a teljes idegenségből kell eljutni, hogy a két hét ne az egymás mellett lét unalmával, hanem az együttlét boldogságával teljen. Kiderül, hogy mélyebb tudással rendelkeznek, amiből részesülni többet jelent az élet közös kulisszáinál.

Ilyen a játék önfeledt öröme és a megőrzött szeretet biztonsága. Nagyon visszafogott, egyszerű nyelven szól banális helyzetekről, melyeknek az összessége adja ki a gyerekvilág szorongató és felszabadító felismeréseit. Paulovkin Boglárka olykor torokszorító képei kísérik végig a történetet. (Móra)

37. Szilágyi Ákos: Cet ecetben

A költő bevallása szerint nem szeret különbséget tenni gyermekvers és felnőttvers között. Ezt jelzi a verses könyv alcíme is: versek felnőtt és fel nem nőtt gyerekeknek. Akár olvassuk, akár hallgatjuk ezeket a szövegeket, legszembetűnőbb sajátosságuk az, hogy ritmikusak, dallamosak. A kötethez CD-melléklet tartozik, a hangköltészet mestereként is számon tartott költő saját verseit olvassa fel. A verseskötet mind küllemében (Nagy Eszter illusztrálta), mind tartalmában a magyar könyvkiadás egyik legeredetibb darabja. (Palatinus)

38. Békés Pál: Lomtalanítás a Fehérlófia utcában

Aki azt hiszi, hogy egy nyugdíjas borz mindennapjai eseménytelenül telnek, semmit sem tud az életről. Szűcssebestyén, a Fehérlófia utca 13. szám alatt lakó borz sem szokott unatkozni, a régóta várt lomtalanítás azonban még őt is izgalommal tölti el. Az ott szerzett kincs – egy fél tálca, rajta mintázatul három nagypettyes bakóca – mások számára haszontalannak tűnik, ám ő már azon is megsértődik, amikor megkérdezik: „Mire jó ez?”. Végül persze neki lesz igaza, s mindenki belátja: az egyik ember szemetje a másik kincse. (Csodaceruza)

39. Nyulász Péter: miazami?

Nyulász Péter rímes-ritmusos, két- és négysoros rejtvényei a mindennapi élet majd minden területét bejárják: segítségükkel lehet állatot, gépet, foglalkozást, építményt kitalálni. A rögzülést segíti a jó kép, jelen esetben Szalma Edit sokszínű, vidám illusztrációi, amelyek egyszersmind képrejtvények is, hiszen oldalanként két-három kitalálást kellett egy illusztrációba belefoglalnia. A kép és a szöveg összjátéka, a parádés ritmusú, fülbemászó versek és a gyermeki perspektívából szemlélt világ humora teszi Nyulász Péter kitalálós könyvét megunhatatlan olvasmányá. (Móra)

40. Feuer Márta: Sárkánymese

Az Oktogon-díjjal kitüntetett mesekönyv a hazai gyermekkönyv-könyvkiadás egyik legszebb darabja. A rangos francia díjjal elsősorban Rényi Krisztina munkáját jutalmazták, de ebben a könyvben a tipográfiára is nagy hangsúlyt fektettek az alkotók. Az illusztrációkon sárkányok küzdenek az őselemekkel, a szöveg szimbolikus, a gyerek olvasó számára azonban nem mindent fed fel. Boholca királynő kertje ugyanakkor elvarázsolja az olvasókat, legyenek azok gyerekek vagy felnőttek. (Móra)

41. Csoóri Sándor: Moziba megy a Hold

„Moziba megy a Hold, vigyorog a képe. / Tíz filléres csillagok csörögnek zsebében.” Így kezdődik a kötet címadó darabja, és ha olvassuk a verseket, látni fogjuk, hasonlóan ehhez az idézethez, észrevétlenül is a fülünkbe másznak, kúsznak a versszakok, a játékos, meglepő szófordulatok. Keszeg Ágnes illusztrációi továbbgondolják a verseket, és éppen elég szabadságot hagynak a gyermekeknek is, hogy képzeletviláguk segítségével képeket társítsanak a ritmikus verssorokhoz. (Cerkabella)

42. Nógrádi Gábor: Az anyu én vagyok

A PetePite hazai és nemzetközi sikere után Nógrádi Gábor a lányok számára is izgalmas regényt alkotott. Az előbbiben apa és fia, ebben anyja és lánya cserél testet, és a humort sem nélkülözve kerülnek olyan szituációkba, amikor helyt kell állni a másik szerepében. Elgondolkodtató és empátiára nevelő könyv, néha nem árt beleképzelni magunkat mások helyzetébe, hogy megértsük a világ mozzgórugóit és végső soron önmagunkat. A kötetet Cakó Ferenc illusztrálta. (Móra)

43. Lackfi János: Kövér Lajos arany keze

Kövér Lajos második könyvében még több az erős ember, de a történet lassabb folyású. Lajos, mint egy vállas Gelléri Andor-alteregő, látja a külvárosi utca mágikus szépségét, tekintete életet ad a tárgyakkal és felemeli az éghez a nehéz világot, ahogy őt a röpködés. Nem csak nagy teste, hanem figyelme is otthonává teszi az egész Kövér Lajos utcát. Figyelem és derű, groteszk humor és mágikus színek, ez jellemzi Molnár Jacqueline fantasztikus montázsait és apró ceruzarajzait is. Ahogy

Lackfinál, nála is összeér a valóság és mese: átlátszik az újságpapír a mesebeli színeken. (noran)

44. Bosnyák Viktória: Tündérboszorkány

Jóhegyi Laci nem tipikus kiskamasz srác: könyvmoly. Ráadásul veretes őssel, hisz Gutenberg leszármazottja. Nem csoda, hogy megfejtí a titokzatos tündér, Aranka titkát, aki egyelőre Morc Aranka, pedig valójában Kedves Arankának kellene lennie. Laci két barátnőjével, Dóival és Sárival „megtörné az átkot”, újra széppé és fiatallá változtatná a tündért. Elég ehhez elolvasni 501 könyvet egy év alatt? Nem biztos... (Könyvmolyképző)

45. Schein Gábor: Irijám és Jonibe

A madárkirály és a halkirálynő meséjét nehezen lehet korosztály szerint behatárolni. A könyv illusztrációit megcsodálhatja a kisgyermek, a szerelmi történet pedig kamaszkorban nyűgözheti le az olvasóit. Az örök szerelem, a hűség és az állhatatosság emlékműve ez a kötet. A mesét minél többször olvassuk el, annál jobban vágyunk az újabb és újabb találkozásra az igazi költészettel, amelyben a tenger és az ég összeér. Rofusz Kinga képkölteményei méltó módon kísérik a múlhatatlan szerelmet, mely ebben a könyvben hét nyelven beszél! (Csodaceruza)

46. Kányádi Sándor: Zümmögő

Nehéz lenne eldönteni, kinek ajándék e verseskötet. A 75 éves költő Fitz József-díjat kapott érte, de alighanem az olvasók ünnepelhetnek igazán. A könyv bőséges válogatást ad Kányádi Sándor gyerekverseiből. Van köztük olyan, melyet mindenki dúdolgatott már (Betemetett a nagy hó; Alma), akad igazi mondóka (Zivatar; Hóvilág, hóvirág), de van, amikor történet is megbújik a sorok között (Sáska, Jámbor medve). Győrfi András rajzai a műfajtól függetlenül méltó társai a verseknek, mintha mindig is ott lettek, mintha együtt születtek volna. (Holnap)

47. Zágoni Balázs: Barni könyve

Zágoni Balázs – mint oly sok író-apuka – gyermekének mindennapjaiból meríti háromkötetes Barni-sorozatának alapanyagát. Barni átlagos, kolozsvári, óvodás kisfiú átlagon felüli érdeklődéssel a gépek (különösen a repülőgépek) iránt. A könyv

minden rövid fejezete egy-egy vidám kaland, amelyben az olvasó egy pillanatra maga is részese lehet Barni mindennapi és képzeletbeli mikrokozmoszának. A nyitott szemű és szívű kisfiút anya, apa és a nagyszülők kísérik kalandjaiban meglehetősen türelemmel, szeretettel. Schmal Róza lenyűgöző képei kísérik a történetet. (Koinónia)

48. Szegedi Katalin: Álomcirkusz

Szegedi Katalin egyik első könyve, amellyel belopta magát sokak szívébe. De nemcsak az illusztrátor életművében első ez a könyv, hanem könyvkiadásunkban is azon ritka könyvek egyike, melyben sok a rajz és kevés a szöveg. A képeskönyv tematikája ugyancsak rendhagyó. A szerelemet ritkán dolgozzák fel háromévesek számára, és a születés sem gyakori témája a gyerekkönyveknek. Ez a könyv alkalmas arra, hogy a kisgyerekek ilyen kérdéseire is választ adjunk a képek és a mesék segítségével. (Csodaceruza–General Press)

49. Nyulász Péter: Zsubatta

Nyulász Péter gyermekverskötete a szórakoztatás mellett didaktikai szempontokat is érvényesít. A gyermekvilág apró pillanatai ihlette versek játékos szövege és ritmusa alkalmassá teszi ezeket otthoni és óvodai „használatra” egyaránt. A használhatóságot piktogramokkal is jelző kötet (beszédtempó és -ritmus fejlesztése, szókincsbővítés stb.) Krizbai Judit képeivel hasznos fejlesztő, foglalkoztató, szórakoztató olvasmány. (Móra)

50. Lászlóffy Aladár: Helipintyő

A verses mesének gazdag hagyománya van a magyar gyermekirodalomban, Lászlóffy Aladár kötete is e sorba illeszkedik. Az erdélyi költő könyvéből megtudhatják a gyerekek, hogy kicsoda a pojácakészítő, de persze ennél sokkal többet is. Mert nemcsak a babakészítés és a bohócgéyártás a fő témája ennek a verseskönyvnek, hanem inkább az, hogyan működik a világ, a fantázia, és miért jó, hogy élnek köztünk olyanok, akik minden bajra tudnak megoldást. A kötet illusztrációit Varga Tamás készítette. (Cerkabella)

Az ajánlati lista elkészítésében közreműködő intézmények, szervezetek, szerkesztőségek, ábécérendben:

1. Csodaceruza Szerkesztősége
2. Dörmögő Dömötör szerkesztősége
3. Egyszervolt.hu szerkesztősége
4. Fővárosi Beszédjavító Intézet
5. Gyermekkönyvszerzők és Illusztrátorok Egyesülete
6. HUNRA – Magyar Olvasástársaság
7. IBBY – Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsának Magyar Egyesülete
8. Magyar Írószövetség Gyermek- és Ifjúsági Szakosztálya
9. Két Egér Könyvesbolt
10. Kincskereső gyermekirodalmi folyóirat szerkesztősége
11. Könyvtárostanárok Egyesülete
12. KönyvHét folyóirat szerkesztősége
13. Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése
14. Magyar Könyvtárosok Egyesülete Gyermekkönyvtáros Szekció
15. Petőfi Irodalmi Múzeum
16. Pozsonyi Pagony Könyvesbolt
17. Prae.hu – gyerekoldalak szerkesztősége
18. Tanító újság szerkesztősége
19. Tanítók Egyesülete
20. Új Könyvpiac szerkesztősége